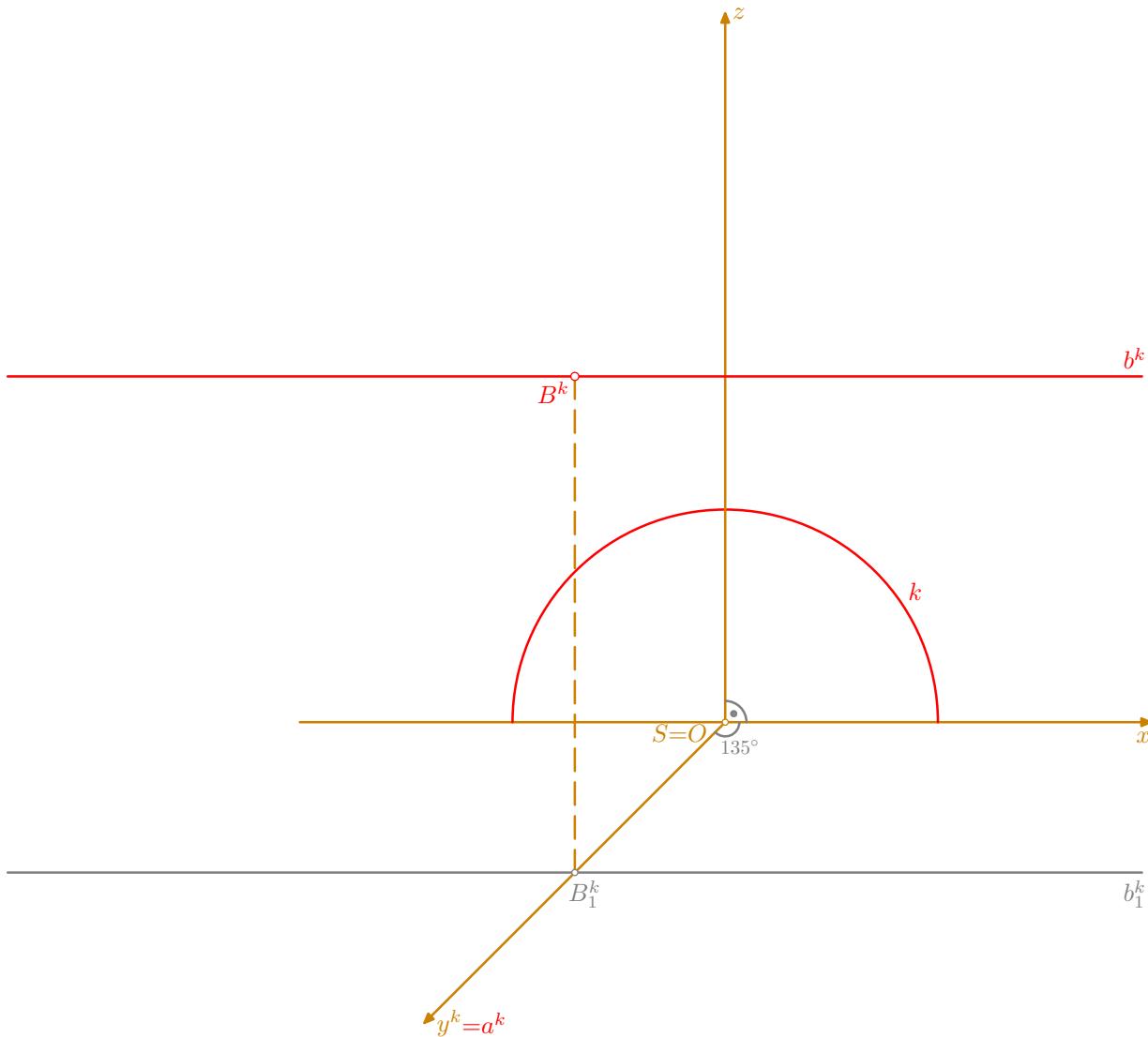

Řešené úlohy

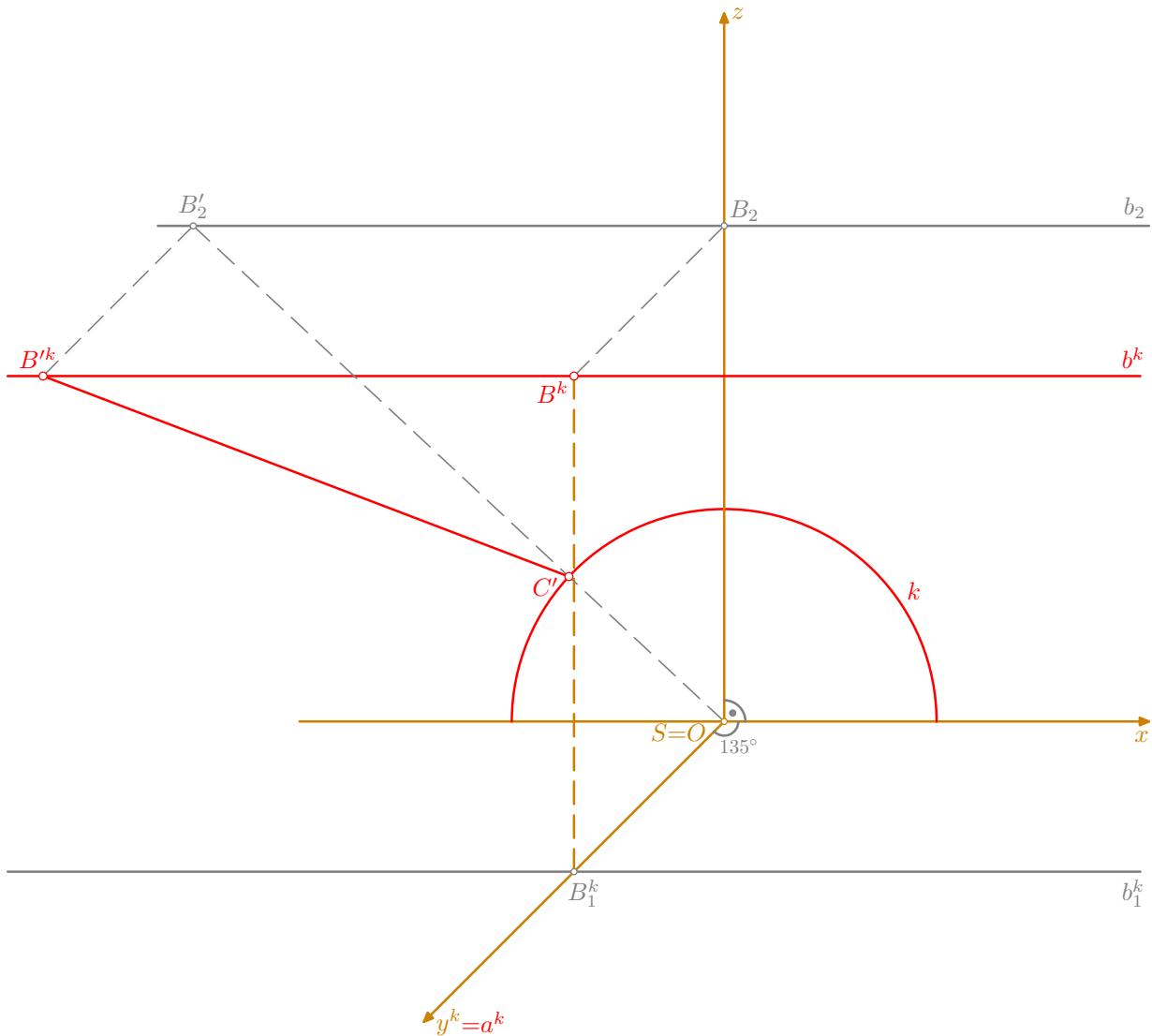

Plocha montPELLIéRSKého oblouku v kavalírní perspektivě

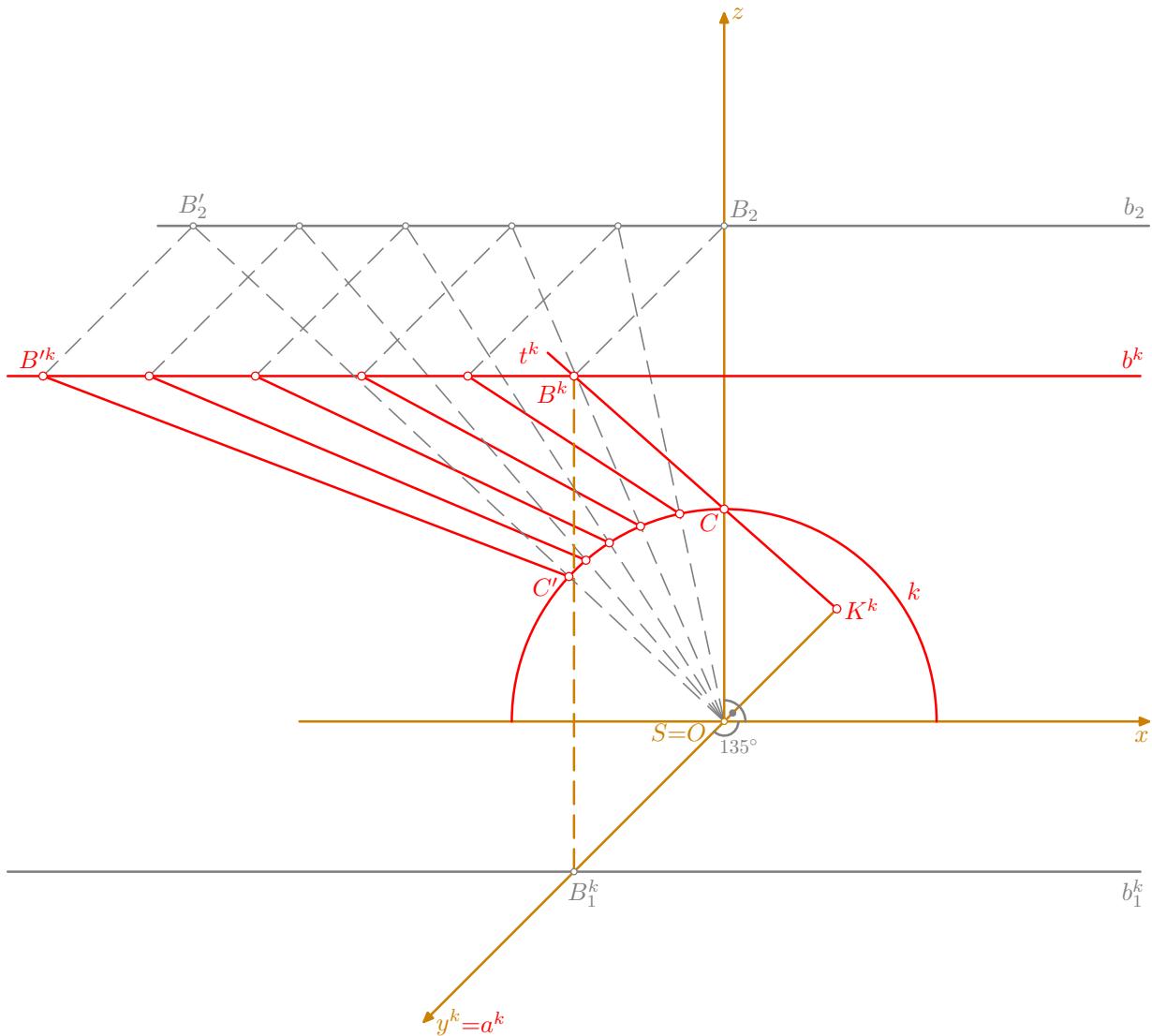
Příklad: V kavalírní perspektivě (kosoúhlé promítání do nárysny ν , $\omega = 135^\circ$, $q = 1$) zobrazte část plochy montPELLIéRSKého oblouku, pro niž je dána řídící půlkružnice $k(S, r) \subset \nu$, řídící přímka $a = y$ a řídící přímka $b \parallel x$, $B \in b$; $S[0; 0; 0]$, $r = 3$, $B[0; 3; 7]$. (Počátek O zvolte 12 cm zleva a 12 cm zdola.)

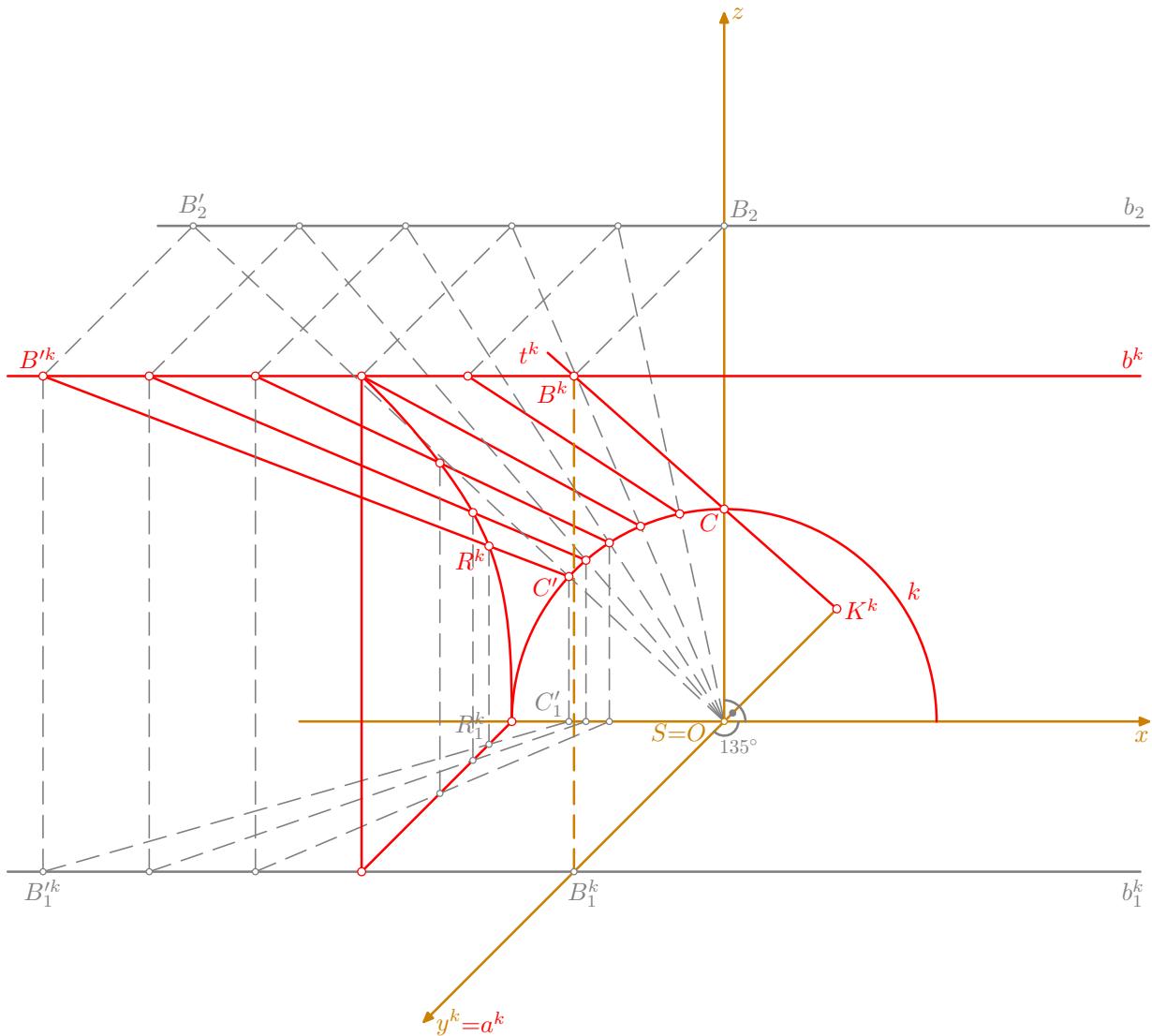
- v kavalírní perspektivě se zachová pravý úhel mezi osami x, z , osa y se zkosí pod úhlem $\omega = 135^\circ$ do přímky y^k , y -ové souřadnice se díky kvocientu $q = 1$ zachovají ve skutečné délce; půlkružnice k leží přímo v nárysnu nad osou x , zobrazení řídících přímek a, b v kosoúhlém průmětu je patrné z obrázku; proto i další konstrukce budeme popisovat jen z prostorového hlediska...

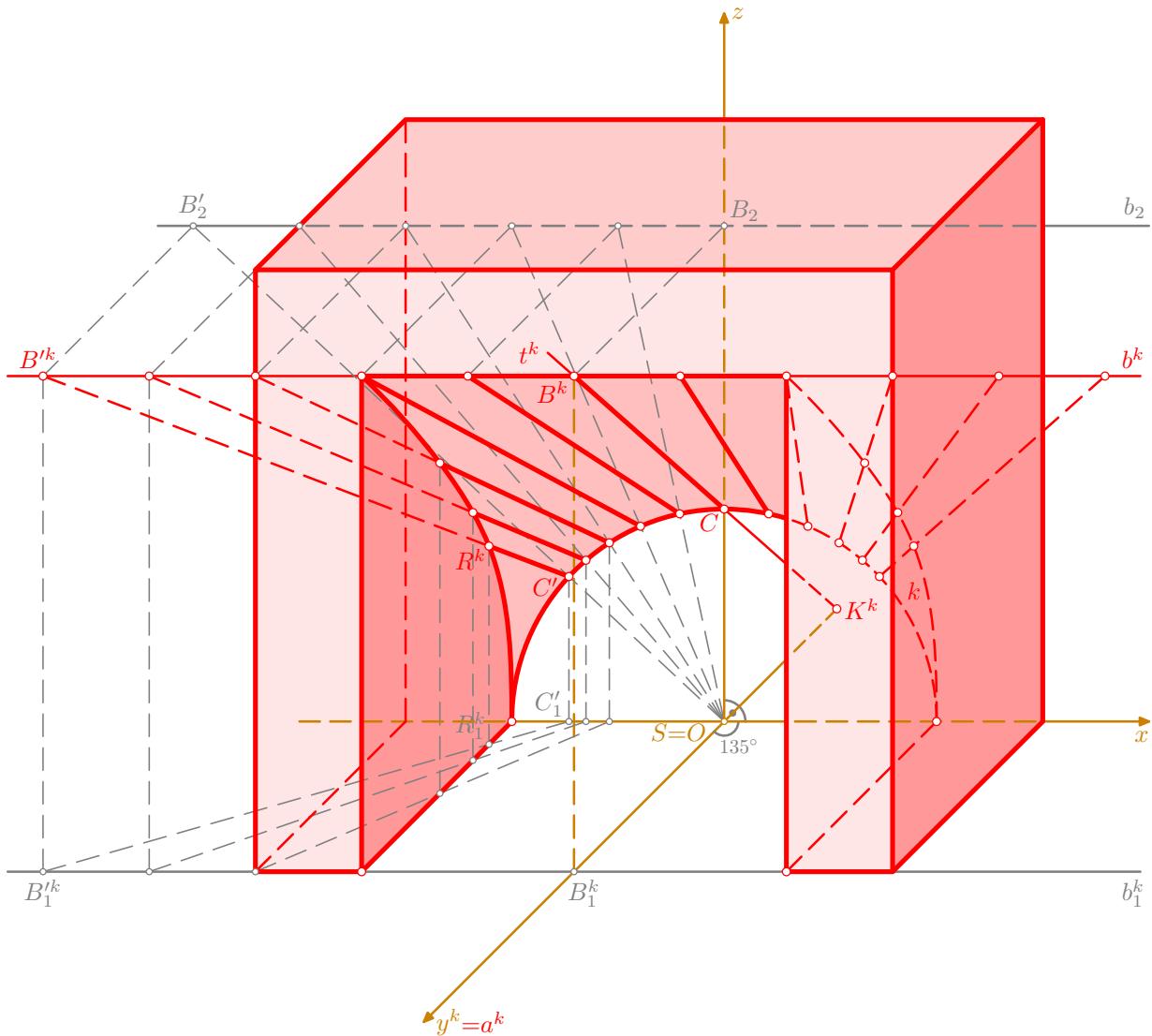
- tvořící přímky plochy musí protínat řídicí půlkružnici k i obě řídicí přímky a, b ; proto ved’me třeba právě přímkou a libovolnou rovinu, najděme její průsečíky s půlkružnicí k a s přímkou b a tyto spojme úsečkou; konkrétněji: na přímce b zvolme libovolně vhodně bod B' (v našem případě je zvoleno $|BB'| = 7,5$), sestrojme jeho nárys $B'_2 \in b_2$, kde přímka b_2 je nárysem řídicí přímky b , najděme průsečík C' půlkružnice k s paprskem SB'_2 ; úsečka $B'C'$ pak jistě leží v rovině obsahující přímku a , a je tedy tvořící úsečkou plochy; pro úplnost uved’me, že bychom tvořící přímky mohli konstruovat také prokládáním pomocných rovin druhou řídicí přímkou b – podrobnější úvahy a případné konstrukce přenecháváme čtenáři...

- úsečku BB' rozdělíme např. na pět stejných dílů, tj. po 1,5, a stejným způsobem, jaký je popsán v předešlém kroku, sestrojíme několik dalších tvořících úseček plochy; v nejvyšším bodě C půlkružnice k je tečna rovnoběžná s řídicí přímkou b , pročež je tvořící přímka $t = BC$ torzální přímka plochy, která protíná řídicí přímku a ve svém kuspidálním bodě K

- ve vzdálenosti $r = 3$ vlevo od počátku O veďme rovinu rovnoběžnou s bokorysnou μ a sestrojme její řez na daném konusoidu; princip popíšeme např. pro tvořící úsečku $B'C'$: sestrojme její půdorys $B'_1C'_1$, určeme na něm průsečík R_1 s půdorysnou stopou vedené roviny a ten zvedněme zpět na úsečku BC do bodu R ; podobným způsobem najdeme průsečíky sousedních tvořicích úseček se zvolenou pomocnou rovinou a můžeme přibližně naznačit průběh řezné křivky

- tytéž konstrukce jako v předchozích krocích můžeme provést také souměrně podle bo-korysny μ a následně plochu stylizovat do podoby jakéhosi vítězného oblouku

□